

نقشه جغرافیا

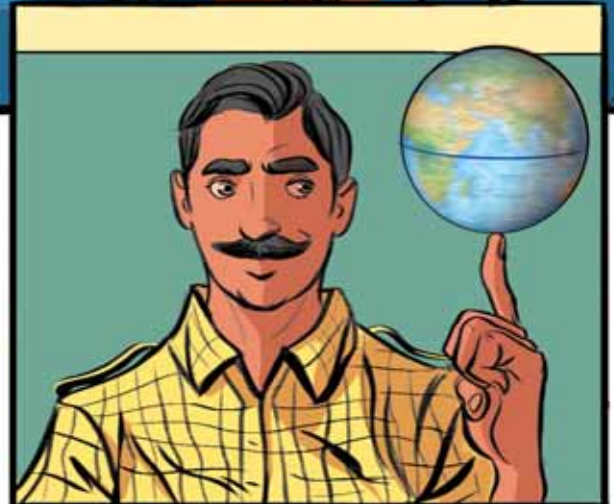

سید امیر سادات موسوی

تصویرگر: میثم برزا

بچه‌ها، شما این‌جا طول و عرض
جغرافیایی رو می‌بینید.

توی این نقشه می‌تونید طول
و عرض جغرافیایی هر نقطه‌ای
بر روی زمین رو ببینید...

دارم به این فکر می‌کنم که
چرا نقشه‌های جغرافیایی
را بر اساس طول و عرض
جغرافیایی رسم می‌کنند؟

خُب، بهتر است این سؤال را
از کسی بپرسیم که اولین بار،
این کار را انجام داد

داری به چی فکر می‌کنی؟

محمد بن نجیب بکران در ابتدای قرن هفتم
نقشه‌ای تهیه کرد که در آن نقاط مختلف زمین
بر اساس طول و عرض جغرافیایی‌شان مشخص
شده‌اند.

جغرافی‌دان‌های قبل از من نقشه زمین را به
صورت یک نیم‌دایره می‌کشیدند. ولی من فکر
می‌کنم نقشه‌ام به واقعیت نزدیک‌تر است. در
این نقشه هر شهری با توجه به طول و عرض
جغرافیایی‌اش مشخص شده‌است.

چه قدر قیافه‌اش شبیه معلم ماست!

در این نقشه، عوارض طبیعی مختلف با رنگ‌های
مختلف مشخص شده‌اند. ضمناً یکی از فواید این
نقشه پیدا کردن جهت قبله در هر شهر است

من بعد از رسم آن نقشه، این کتاب را هم به عنوان کتابچه راهنما نوشتم و نامش را جهان نامه گذاشتم.

بشّتِ در کیه؟

بسیاری از دانشمندان پیش از بکران، طول و عرض جغرافیایی شهرهای مختلف را در کتاب‌هایشان ثبت کرده بودند.

سلام!

مبدأ طول جغرافیایی در آن زمان کجا بود؟

گرینویچ؟

مثلاً گوشیار گیلانی در کتاب معروف خود زیج جامع، طول و عرض جغرافیایی حدود ۹۰ شهر را نوشته‌است.

مبدأهای مختلفی وجود داشت که مشهورترین آنها غربی‌ترین قسمت قاره آفریقا بود، یعنی جایی که به آن جزایر خالدات می‌گویند.

به نام شرا

سلام ابوالوفا جان
امیدوارم حالت خوب باشد. همان طور که می‌دانی در
سال ۳۸۷ ق ماه گرفتگی فیلی قشنگ رخ می‌دهد. من
در خوارزم این ماه گرفتگی را رصد می‌کنم. تو هم در بغداد
آن را رصد کن و بعد اطلاعات مربوط به رصد را برایم
بفرست تا آن را تحلیل کنیم.
همهٔ بچه‌های خوارزم سلام می‌رسانند.

قربانت، ابوریحان

اینجا دورهٔ ابوریحان بیرونی است.
الان ابوریحان دارد به ابوالوفا بوزجانی
نامه می‌نویسد تا یک ماه گرفتگی را
هم زمان رصد کنند.

آقای معلم، ما الان خوارزم هستیم و داریم ماه
گرفتگی را نگاه می‌کنیم. چه قدر قشنگه!

بغداد

خوارزم

ما هم الان بغدادیم. بله این
ماه گرفتگی خیلی قشنگه!

آن‌ها با استفاده از
این رصد هم‌زمان،
اختلاف طول
جغرافیایی خوارزم
و بغداد را به‌دست
آوردند.

